

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . gld. 13.— | Četrt leta . . . gld. 3-30
Pol leta . . . „ 6-50 | Jeden mesec . . . „ 1-10
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . gld. 15.— | Četrt leta . . . gld. 4.—
Pol leta . . . „ 8.— | Jeden mesec . . . „ 1-40

Naročuje se lahko v vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne ostramo na dotično naročilo.

Upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Še jedenkrat češka sprava.

Nesrečna češka sprava, o kateri se je že popisalo toliko črnila, o kateri je bilo že toliko govorjenja in katera je prouzročila nečuvni propad staročeške stranke, bila je nekaj časa že skoro pozabljena, vsaj se ni nikdo dosti več brigal zanjo.

Zdaj začela je pa na novo strašiti po predalih častnikarskih in vzbudila zadnje dni precejšen vihar v krogih nemško-liberalne stranke. Dne 26. januarja minulo je drugo leto, odkar so se na Dunaji izumile famozne punktacije, ki so strmoglavile Riegerja in njegovo stranko. Leto dni pozneje preverili so se njih stvoritelji sami, da so bili prevarani, postali so previdnejši in neso se hoteli spuščati v daljne obravnave, vsa pravna akcija zastala je, najvažnejše nje točke neso prišle še na dnevni red.

Deželni zbori, ki so se imeli sniti prve dni februarja, so odgodei zopet na negotovi čas, glavni povod temu je menda baš deželni zbor češki, v katerem bi se imelo nadaljevati posvetovanje, kako dokončati pričeto delo.

Te dni imeli so zastopniki konservativnega plemstva češkega shod, ki je silno razburil vso levičarsko stranko in nje organe, katerim v zadnjem

času raste od dne do dne greben. Nihi historično plemstvo češko, o čegar konservativnih nazorih gotovo ni dvomiti, ne upa si pritrčiti temu, da bi se sprava izvedla tako, kakor to žele matadorji nemško liberalne stranke. In zato nastal je grozen vik in krik v nemškem taboru.

Ni sicer vse resnično, kar poročajo nemški listi o tem shodu čeških plemičev, ki se je baje vršil v navzočnosti cesarskega namestnika samega in pri katerem je pokazalo češko plemstvo „odločno nevoljo do daljnega sodelovanja in nadaljevanja pravnega dela,“ to pa je res, da se mnogim čas ne zdi primeren, da bi se nadaljevalo pričeto delo.

O tem ima klerikalni list „Čeh“, ki je v tesni zvezi s plemstvom, uvaževanja vredno izjavo, v kateri pravi: Shoda, kakor so pisali Dunajski listi, ni bilo. Konservativno plemstvo se ni izjavilo proti spravi, pač se pa mnogim sedanja doba razjarjenosti in napetosti ne zdi pripravna za nadaljevanje dogovorov o spravi, posebno pa o razdelitvi okrajev, ker morajo biti vse dotične predloge prej izgotovljene po željah prebivalstva samega, z ozirom na komunikacijske in gospodarske razmere. Zato spoznavajo mnogi člani konservativnega plemstva kot potrebno, da se počaka, dokler ne bode ves operat o tej razdelitvi gotov.

To je v glavnih potezah mišljenje, kakor se je izrazilo v krogih češkega plemstva.

Temu pristavljajo „Narodni Listy“, da torej le bojazen, da bi se razjarjenost v češkem narodu še bolj ne povečala, sili plemstvo do tega, da se še počaka s stvarjo, da pa sicer ostaja pri punktacijah, za katerih izvršitev se ji le sedanja doba ne zdi pripravna.

Mogoče pa je, pravijo „N. L.“, da pri tem odločuje še druga spekulacija. Že davno ni nikaka tajnost in pritrčili so temu tudi govorniki iz plemstva sami, da so gospodje kavalirji šli Plenerju na punktačne limanice iz mrznje do mladočeških „novih husitov“.

Taaffe ustregel je gorki želji grofa Riharda Klam-Martinitca in njegove stranke, ki jo je gojil poslednji že pred dvema letoma, ustrojila se je falanga proti Mladočehom s pomočjo Nemcev.

Neki drugi list prijavil je, da je cesarski na-

meštNIK grof Thun tega mišljenja, da bi bilo najmodrejši odgoditi vso obravnavo o spravi, kar se tiče omejenja okrajev, za nekoliko let. Temu nazoru baje pritrjujejo Staročehi, da obdrže svoje mandate in hočejo počakati, da se razruši mladočeška stranka. Potem baje bi se dalo napredovati v pravni akciji.

„Torej spekulacija na naš pad, pravijo „N. L.“ Gospodje mislijo, da bodedo poginili, ako nam odzemo nevarnost punktacij. Naj le poskusijo! Mi nemamo prav nič proti temu“.

Iz vsega navedenega je jasno, da je vender najbolj strah pred Mladočehi, za katerimi stoji narod češki, tega vender ne bode nikdo tajil, ki je ustavil obravnave v zadevi sprave. Bodočnost pa nas bode učila, kdo ima prav, tisti, ki računni na bližnji propad mladočeške stranke, ali pa tisti, ki ima boljše mnenje o stranki, ki zastopa danes češki narod in ga bode zastopala tudi nadalje, in sicer tako dolgo, dokler ta narod ne bode temeljito spremenil zopet svojih nazorov in svojega političnega mišljenja.

Sprava pa je na vsak način, če ne popolnoma pokopana, vsaj odgodea „ad calendae graecas“.

Državni zbor.

Na Dunaji 27. januarja.

Poslanska zbornica.

Obravnava o preustroju pravoslovnih ukov nadaljuje le počasno. Akopram je snov že znana in jo je obravnavala tudi že gospodska zbornica, vender prevladuje veljka nejedinstvo. A protivniki in pristaši načrta niso povsem zadovoljni z njim, in želé poprav, temeljitih poprav, tako, da, ko bi se hotelo vsem ustreci, gotovo tudi v tem zasedanji zbornica ne zakonča in ne vsprejme načrta.

V 104. seji razvijala so se najrazličnejša načela in se z vsem govorniškim naporom dokazovala poslušalcem kot nujno potrebno. Konečno bode pač vladna predloga zmogla.

Ob 11¹/₄ uri v jutro otvoril je Smolka sejo in zbornici objavil smrt matere naše cesarice, na kar je ista povodom sožalja doizvolila mu isto izreči na pristojnem mestu. Na to nadaljevala se je obravnava o vladni predlogi preustroja pravoslovnih ukov.

LISTEK.

Jožef Reselj.

(Konec.)

Še predno se je poskusila vožnja s parnikom na vijak, zvalil je Reselja neki agent na Francosko, naj bi tudi tam pokazal svojo iznajdbo. Reselj je to storil in vožnja s pomočjo vijaka obnesla se je izvrstno. Toda francoski podjetniki neso hoteli o kaki pogodbi z iznajditeljem nič slišati, da bi jim ne bilo treba z njim dobička deliti. Vsled tega prišel je Reselj na tujem v velike denarne zadrege, katere mu je „prouzročila iznajdba vijaka“, kakor se je Reselj sam izrazil. Iz teh zadreg pa mu je zopet pomagala njegova iznajdljivost, ki je vedno zasledovala praktično korist. Izumil je namreč nov način, kako barve iz rastlin dobivati in to iznajdbo je prodal nekemu bogatemu barvarju v Parizu za 1000 frankov. S tem denarjem se je Reselj v Trst vrnil in tako je barvar pomagal izumitelju vijaka!

Poleti 1829. l. poskusili so vožnjo z novim parnikom na vijak, katerega so bili krstili „Civetta“, t. j. sova. Štirideset oseb se je nahajalo na parniku,

ko so stroj zakurili in ga spojili z vijakom. Naglo zdrči ladija po morji in bila bi prebrodila šest milj (po 185 km) v uri, da se ni nesreča pripetila. Reselj se je že v svojem srcu veselil in upal triumfalno vožnjo obhajati, kakor 22 let poprej Fulton v New-Yorku, ki je bil izumel parnik na kolo. Ali njegov triumf je bil kratek, ker že pol milje daleč od obale obstane najedenkrat parnik. Kaj se je bilo zgodilo? Preiskali so koj vijak in našli, da je popolnoma nepoškodovan. Pač pa se je pokazalo, da se je bila otopila parna cev, katero so bili na mehko, mesto na trdo zacinili. V dveh, treh urah bi bili lahko to popravili ali pa cev zamenili, ali Fontana, ki se je že bil začel kesati zaradi tega podjetja, porabil je to priložnost in se odrekel zvezi z Reseljem. Ta je začel seveda Fontano tožiti zaradi prelomitve pogodbe, ali kako naj bi užugal mali uradnik bogatega Fontana? Reselj je pravdo izgubil v prvi inštanciji in še le v drugi so mu dali prav. Poslali pa so spise k najvišjemu sodišču na Dunaj, naj se tam stvar konečno odloči. Predno je ta odločitev prišla, umre Fontana in Reselj, ki je moral za veliko svojo družino skrbeti, se pogodi s Fontaninimi dediči in dobi tako vsaj nekaj odškodnine.

Prva vožnja s parnikom se je bila torej pone-

srečila in Reselj je živel pozabljen v Trstu, za njegovo iznajdbo se ni nihče več zmenil. Kar se začne množica nekega dne l. 1840. v Tržaški luki zbirati, ljudje letajo na obal skupaj, se rinejo in sujejo ter kažejo s prstom na neko neznano ladijo, ki je bila pod angleško zastavo v luko priplula. Da je to parnik, videlo se je koj, ker ni bilo jader nikjer videti in iz dimnika se je kadilo. A kako je ta gost v luko prišel, ker ni imel nič koles ob strani? Kmalu se je skazalo, da je to parnik vijak in tudi Reselj ga je prišel gledat. Videl je, da se vijak prav na tistem mestu nahaja, katero mu je on že l. 1812. določil. Tudi oblika mu je bila ravno taka, kakor jo je bil Reselj narisal, le nekoliko krajši je bil postal.

Kaj se je bilo torej zgodilo? — Že julija meseca 1829. pridobil si je bil nekdo na Angleškem patent na vijak, katerega je neki „tujec“ iznašel. Ta tujec ni bil nihče drugi, nego naš Reselj, ki je bil že februarja l. 1829. poslal svoje načrte gorji omenjenemu agentu, naj jih v denar spravi. Bog ve po kaki poti so prišli ti načrti v roko vlastela Smitha, ki je dal po njih narediti ravno tak vijak za parnike, kakeršnega je bil Reselj že leta 1812. načrtal. Smith je naredil več poskušanj s tem

Prvi govornik grof Stürgkh povdarjal je znamenitost pravnozgodovinskih disciplin, ki so podlaga vsemu pravoslovju. Radi tega vidi se mu umesten prenarajeni načrt gospodske zbornice, katera je to označila v tem, da je odločila za iste uke 4 tečaje.

Posl. Pirquet meni, da vseučilišča nimajo vzgajati učenjake, marveč uradnike, vsaj država ima ta smoter in ona je v tem pač veljaven faktor. Učenjaki postanejo iz sebe. Sicer se je i v ostalem vse naše visokošolstvo preživelo. On sam ravno ni nasprotnik novemu načrtu, vendar mu nikakor ne ugaja, da zahteva obveznost poslušanja nekaterih predmetov.

Posl. Pininski zagovarja načrt, vendar tudi on zahteva, da se vsaj v nekoliko premeni. Govornik soseben želi, da bi se v kolikor pri predavanju avstrijske zgodovine, v toliko tudi pri skušnjah zahtevalo poznanje razvitka prava o posameznih deželnih skupinah avstrijskih.

Naučni minister Gautsch priznava, da je pripadnik pravnozgodovinskih ukov. Z ozirom na novi predmet avstrijske zgodovine na pravoslovnih fakultah meni, da je že mnogo pisateljev v isti vedi nastopilo in bi se početkom mogli uporabljati tudi profesori modroslovnih fakultet. Zahtevanje Pininskega vidi se mu utemeljeno, radi česar hoče isto uvaževati. Z ozirom na zahteve Masarykove meni, da želi isti socijologično-zgodovinsko-modroslovno opaževanje prava. V to bi bilo potreba po njegovem mnenji socijalne države, socijalnega prava — in kadar bi se to zgodilo in završilo, potem stoprav bi bilo možno iz njegovega stališča priučevati si prava.

Zakonski načrt vlade zahteva, da se pot nakaže, po kateri ima mladina stopati in to vidi se mu dovoljno, radi česar predlogo priporoča v vsprejem.

Mladočehu Slaviku vidi se, da se na zgodovino preveč ozira, a na praktično in faktično potrebo mnogo premalo. Znanje pozitivnih zakonov je za mladega uradnika posebne neobhodne važnosti, zgodovina njihova pa pač le zgodovinske. Radi tega želel bi, da se ustrezne bolj današnjim potrebam nego spominom, kakor to čini predloženi načrt.

Posl. Sommaruga nasprotno želi, da bi isti zakonski načrt skrbel i za to, da bi slušatelji po dovršenih ukih i še nadaljevali teoretične uke tudi v praksi.

Obpravna se na to prekine, glavnim govornikom se za bodočo sejo izvolita proti načrtu posl. Herold, za načrt pa posl. Jacques.

Predsednik zatvori sejo ob 3^{3/4} uri popoldnevu.

Gospodska zbornica.

Že dolgo časa ni se pripetilo, da skoro neverojetno bilo je slišati v zbornici gospodski, da so govorniki vstajali ob obravnavi zakonskega načrta o odškodnini za nedolžne obsojence. Celo dostavke so predlagali gospodje k dvema članoma načrta. Slednjič so ga vsprejeli in to v glavni in podrobni obravnavi, v katerih obeh se je govorilo.

V glavni obravnavi so gospodje tudi označili svojo superijornost nad poslaniško zbornico, ki je dvakrat poslala take izdelke, da niso bili podobni

vijakom in se prepričal, da je Reseljeva iznajdba popolnoma praktična. Po teh poskušnjah so iztesali na Angleškem isti parnik na vijak, ki je l. 1840. vzbudil toliko senzacijo v Trstu. Tako se je povrnila pepeljuška, katero so doma zaničevali in v kot postavljali, kot zmagujoča princezinja v Trst nazaj.

Slava vijaku razširila se je od sedaj naprej po vsem omikanem svetu in njegovega iznajditelja spoštovali so bolj, nego največjega vojskovodjo. Ali kaj mislite, da je tedanji svet našega Reselja zmatral za izumitelja vijaka? — Nikakor ne, ampak Angleži so dosledno trdili, da je njih rojak Smith iznašel vijak. Ko so začeli Reselj in njegovi prijatelji nasprotno trditi, razpisala je angleška vlada l. 1852. nagrado od 20 000 štirilinskih lir tistemu, ki bi mogel dokazati, da je zares vijak izumil. S tem je angleška vlada seveda priznala, da Smith ni iznašel vijaka, ali tudi drugemu tujcu ni hotela priznati te slave in zato ni nobenemu izplačala razpisane nagrade. Reselj se je pač potegoval za njo, ali kako naj bi on kaj dosegel brez diplomatske podpore? Kakor navadno, zmenili se niso za njegove dokaze in Reselj je ostal siromak, kakor je bil poprej.

L. 1857. je prišel Reselj službeno na Kranjsko, da pregleda gozde okoli Ljubljane. Kar naje-

nikomur (!) in tedaj osokolila se je gospodska zbornica, izdelala načrt po svoje, vsprejela ga in odposlala v poslaniško zbornico, in to stoprav — tretjič.

Predsednik grof Trauttmansdorff otvori sejo ob 12^{1/2} uri o poludnevu. Navzoča sta bila finančni in pravosodni minister, sicer pa je bila zbornica po navadi slabo napolnjena.

Predsednik objavi smrt vojvodine Ludovike in predlaga izreči sožalje, da je poroči nadalje. Objavi tudi, da se je odsek za zadeve fidejkomisa konstituval, ter otvori obravnavo o zakonskem načrtu odškodnina za nedolžne obsojence.

Poročevalec Stremayr meni, da je država odgovorna za škodo, katero provzroči komu potom kazenske pravice. Isti ima pravo na občepravno, ne le na zasebno pravno zadoščenje. Zajedna ne treba kontradiktornega postopka, marveč le pristojnih preiskav na podlagi katerih pravosodni minister odškodnino prisodi. Konečno ima isti še pravo obrniti se do državnega sodišča.

Grof Belcredi izjavi se za zakonski načrt, ki je zelo umno prirejen. Polemizuje pa proti načrtu, kateri je vsprejela poslaniška zbornica, ki je sodnike takorekoč na žatožno klop postavila. Saj je i sodnik človek, ki se more motiti. Pravni odsek gospodske zbornice postavil se je po njegovem mnenju na stališče, katero more vsakdo zagovarjati, radi česar i sedanjí zakonski načrt toplo priporoča.

Glavna obravnavna se na to zatvori in preide se v podrobno. Dr. Stöger obrača se proti prvemu odstavku zakonskega načrta. Tudi grof Morinsky ima svoje misli, a konečno se prikloni i on dr. Stögerju.

Poročevalec Stremayr sicer zagovarja načrt a pri glasovanju se vsprejme prememba, katero sta zahtelela predgovornika.

Tudi pri 10. odstavku želi isti dr. Stöger premembe, a ker se mu protivita i pravosodni minister i poročevalec, vsprejme se kakoršen je bil v načrtu.

Vsi odstavki vsprejmo se soglasno v drugem in tretjem čitanju.

Seja se na to zatvori ob 1^{3/4} uri popoldnevu. Prihodnja seja naznani se pismeno.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 30. januarja.

Državni zbor.

Obrtni odsek izvolil je namestu dr. Bilinskega za predsednika posl. dr. Weigla. Posl. Bohaty poročal je o peticiji društva stavbenih tehnikov, prosečih za regulacijo službenih razmer ter predlagal, da se odstopi petecija vladi, da jo reši po svoji sprevidnosti. — Železniški odsek posvetoval se je o vladni predlogi glede gradbe nove železniške proge Stanislav-Woronienka. Posl. Kaftan je predlagal, naj odsek ne razpravlja o tem predlogu, dokler vlada ne bode predložila popolnega programa glede svoje železniške politike. Odsek je ta predlog zavrgel. — Danes razpravljala je gospodska zbornica o zakonu gledé delavskih stanovanj.

Češke razmere.

Najnovejša akcija vseh čeških strank proti spravi je še vedno predmet obširnim in ne baš uljudnim

denkrat zboli na tem svojem poklicnem potovanju in umrje nenadoma po noči od 9. do 10. oktobra. Še na smrtni postelji napisal je nekaj besedij na drugo stran zdravniškega recepta, ki so bile namenjene njegovi družini. V tej oporoki zatrjuje Reselj slovesno in odločno, da je res on pravi izumitelj parnika na vijak. In temu veruje sedaj ves omikani svet. Reslja so pokopali na Ljubljanskem pokopališču, a broneni spomenik na granitem podstavcu so mu postavili na Dunaji pred politehniko. Napis na njem potrjuje, da je „naše gore list“ izumil tako važno in koristno občilo.

Reslju se je godilo, kakor Kolumbu in kakor se navadno godi vsem ženijalnim ljudem. Mej svojimi je bil in ti ga neso spoznali, kajti „nemo propheta in patria“. Človeštvo je že tako ustvarjeno, da ne more trpeti mej seboj nič velečastnega, nič izvanrednega, nič tacega, kar v bodočnost gleda. Pesniki sicer uče: „warum in die Ferne schweifen, das Gute liegt so nah“, ali pa „našel jo boš, ak' nisi zaspan“; ali vse zastonj, mi vendar le to poveljujemo, kar je od drugod prišlo, kajti „die Menschheit ist nicht zufrieden mit der gefundenen Wahrheit, sondern sie will von einer Wahrheit abhängen, die sie noch nicht kennt!“

časnikarskim razpravam. Mladočehi so seveda prav veselji, da so se izrekli ne le Staročehi ampak tudi veleposestniki proti punktacijam. „Narodni Listy“ pišejo glede spreobrnitve plemstva: Nam ne zadošča, da se izvršitev punktacij le odloži na nedoločen čas, mi zahtevamo, da se popolnoma odstranijo. Ako bi pa Nemci skušali s pomočjo mogočnih faktorjev uveljaviti punktacije proti volji naroda češkega, potem bi se začel proti njim in proti punktacijam takšen odpor, da si ga sedaj ne morejo niti v mislih predstavljati. — Vlada se še vedno ni izrekla v vsej tej zadevi in tudi oficijozni listi ne črhnejo niti besedice.

Važna konferenca.

Predvčeranjim konferiral je vodja nemški levice, posl. dr. Plener, z ministerskim predsednikom grofom Taaffeom gledé spremenjenega položaja na Češkem. Pri posvetovanju bil je navzočen tudi minister Kuenburg. Doslej se še nič ne vé, kaj je rezultat tega pogovora. Pisanje nemških listov pa kaže — in to je vredno, da se zabeleži — dá nimajo nič kaj zaupanja v Kuenburga, da jim je premlačen. Morda je Taaffe speljal Nemce s Kuenburgom tako kakor svoječasnó Čehe s Pražakom.

Vnanje države.

Poljaki in Rusi.

Jako čislani list „Dziennik Polski“ javlja iz Varšave, da se v Peterburgu poteza za Poljake na dvoru jako uplivna stranka. Čuje se, da zagovarja ta stranka pri carju narodno poltsko stranko in priporoča njej ugodno politiko zategadelj, ker bi se s tem paralizovala nemška — poznanjskim Poljakom prijazna politika. Ta prizadevanja se doslej le zato še niso uresničila, ker jim Pobedonoscev nasprotuje. Premeščenje Gurka — katero se je pred kratkim že javilo — bila bi prva koncesija. Koliko je na tem resničnega, seveda še ni mōči povedati.

Stambulov.

Iz Bolgarije se kar nič ne čuje, kdo je ranil Stambulova, zakaj tega, kar je dal on sam po svojih novinarskih hlapcih raztrobiti v svet, da se je namreč sam in le slučajno ranil, tega poštenjaku Stambulovu nihče ne veruje. Asistent Billrothov dr. Eiseberg prispel je že v Sofijo in se udeležil posvetovanja domačih zdravnikov. Kroglje še sedaj niso našli. Sicer pa se počuti Stambulov prav dobro in je še te dni spisal novo noto na srbsko vlado, v kateri sedaj prosi iztiranje Rizova. Srbska vlada še ni odgovorila ničesar.

Pruski šolski zakon.

Vladna predloga o izpremembi šolskega zakona v klerikalnem zmislu prouzročila bode gotovo jako nevarno krizo v ministerstvu, akopram bi to zanjo dobilo v dež. zboru prav lahko potrebno večino. Liberalci vseh frakcij se protivijo predlogi odločno, a tudi v ministerstvu samem se ji protivijo Miquel, Herrfurth, Bötticher in Thielen. Le aristokraski ministri se poganjajo za predloga, grof Caprivi pa se ni še engazoval na nobeno stran.

Dopisi.

Št. Jakob v Rožni dolini, dné 26. januarja. (Odlok v naši šolski zadevi.) Znaa je borba naše občine za slovensko šolo in da smo zmagali s pravično svojo zahtevo. Kako skrbno pa se pazi na višjem mestu na to, da bi se slovenščina ne širila preveč in bi se ne zgodila nikaka krivica ljubljeni nemščini, kaže nastopni odlok, katerega za danes prijavljamo brez komentara. Razsodni čitatelj naredil si ga bode itak lahko sam. Odlok se glasi: Štev. 2363/B. S. R.

Slavnemu občinskemu zastopu v Št. Jakobu.

Glasom obvestila visokega c. kr. dež. šolskega sveta z dné 19. decembra 1891, št. 3482, je visoko c. kr. ministerstvo za bogocastje in uk z odlokom z dné 6. decembra 1891, št. 8655 naznanilo c. kr. koroškemu šolskemu svetu nastopno:

Rešujé poročilo z dné 28. aprila 1891, št. 531 ugodí se ministerijelnemu rekurzu občinskega zastopa Št. Jakobskega proti tamošnjemu odloku z dné 25. maja 1890, št. 489 in se določa, da je na ljudski šoli v Št. Jakobu v Rožni dolini uvesti slovensčino kot učni jezik.

Uvažujé važnost, da se slovensko prebivalstvo Koroške nauči nemškega jezika, katero važnost je naglašal tudi deželni odbor v svoji deželnemu šolskemu svetu doposlani izjavi, določa se glede pouka nemškega jezika na omenjeni ljudski šoli v Št. Jakobu v Rožni dolini nastopno:

Nemščina se ima kot učni predmet poučevati na omenjeni ljudski šoli začensí v tretjem šolskem letu in so določene v tem kakor v četrtem in petem šolskem letu po tri uri, od šestega šolskega leta naprej pa po štiri ure na teden.

Pouk v nemščini naj se kolikor mogoče že v spodnjih razredih vrši v nemškem jeziku. V učnih urah, določenih za pouk nemškega jezika v višjih

razredih, je poleg učenja jezika tudi še v nemškem jeziku ponavljati vsa učna tvarino iz zemljepisja in računstva v to svrhu, da se potem raznovrstne porabe pospeši temeljito znanje tega jezika.

Da pa ne bodo otroci preobloženi, smeti je opustiti po jedno po učenem načrtu določeno uro za risanje in telovadbo pri otrokih srednje ali zgornje letne vrste. Zajedno pa je pravnim zastopnikom to šolo obiskujočih otrok, torej starišem in varuhom, na voljo dano izjaviti, naj bodo njih otroci oziroma varovanci oproščeni pouka v nemškem jeziku.

Takšna ustna ali pismena izjava zamore se storiti samo ob začetku vsakega šolskega leta pri šolskem vodstvu.

Obveščujoč občinski zastop Št Jakobski v Rožni dolini o tej odločbi visokega c. kr. ministerstva za uk in bogočastje, omenja c. kr. okrajni šolski svet, da se bode kar treba v izvršitev te odločbe, ukrenilo pravočasno.

C. kr. okrajni šolski svet v Beljaku, dne 15. januarja 1892.

Predsednik: M. Hermann.

Izpred sodišča.

Zakotne tovarne za izdelovanje cigaret.

V Ljubljani 28. januarja.

(Konec.)

Predno nadaljujemo poročilo, popraviti nam je včerajšnji referat v toliko, da je bil votant tudi dež. sod. svetnik g. Vencajz.

Zatoženec Jožef Zima (Lahov Pepe) taji odločno, da bi bil on nagovarjal Lampelna naj prinese kaj turškega tobaka. Prosil ga je v Zvezdi zgolj naj mu dovoli, da si iz njegovega tobaka v škatlji napravi cigareto. Tudi neče nič vedeti, da bi bila nosila v njegovo stanovanje Lampelnova žena turški tobak. Videl je, da njegova žena dela cigarete a rekla je, da dela le za neko natakario in še opomnil jo je, da bi bilo plačati vsaj 3 gld. kazni, ko bi jo zasačili. „Kaj je bilo meni treba,“ pravi ponosno Lahov Pepe, „ukvarjati se cigaretami, ko sem se bil malo prej oženil in dobil od tete 200 gld. in pa „vočet frej“. (Občni smeh mej poslušalci.) Ko se mu po predsedniku sodišča pove, kako razločno je živel, namreč poleg zajutreka, še „Gabel-frühstück“, fino kosilo, popoldne južina, zvečer pa da je šel s svojo ženo v gostilno in tam dobro jedel in pil vsak dan do dvanajste ure, odreže se Lahov Pepe rekoč: „Kaj je to, vsaj sem napravil še „durchmarsch“ v kazinski kavarni do belega dne in kaj me je to veljalo, en štampelj za 6 kr., pa sem bil do ranega jutra v kazinski kavarni!“ (Občna veselost.) Verčič, pravi Lahov Pepe, da je prišel le parkrat k njemu v vas, papirja za cigarete pa ni nikdar prinesel. On ni nikdar videl kupov „turškega tobaka“, kupoval se je „Pursičan duhan“ za cigarete, in te cigarete so se prodajale v kazinsko kavarno, kamor jih je nesel tudi on parkrat na prodaj.

Zatožena Jožefa Zima (žena Lahovega Pepeta) pravi, da je res nagovarjala Lampelna, naj le nosi tobak, in to pri „Stajercu“. Svojemu možu ni ničesar povedala, ko je žena Lampelnova začela nositi tobak. Časih prinesla je Lampelnovka večkrat na teden tobak, tudi po štirikrat, potem jo po tri tedne ni bilo. Zatoženka priznava, da je napravila do 20.000 komadov cigaret, katere je natakaričam prodajala po 1 gld., a tudi po 90 kr. Mislila pa je, da tobak, katerega dobi od Lampelna, isti „faše“ kakor vojaki.

Zatoženi Matevž Žagar odločno taji, da bi bil kdaj vzel kaj tobaka v fabriki, on da si je sam kupil fini tobak „Pursičan“, da je kadil cigarete, kadar je bil prost. Od kupljenega tega tobaka dal je časih Čarmanovi, ki je strastno pušila, tobaka za par cigaret. On je tam pri njenem očetu stanoval, če mu je pa dala katerikrat kako dvajsetico, to je pa bilo za drugo stvar.

Zatožena Amalija Čarman odločno taji, da bi bila dobila od Žagarja kaj več turškega tobaka, ko za par cigaret. Finega tobaka dobila je Čarman, kakor pravi, od svojega ljubimca Pavla Breslauerja, kateri ji ga je poslal z Dunaja. Ko je bila potem v drugem stanu, pa je nehala kaditi, začela je delati cigarete, da bi se tobak ne posušil. Te cigarete je prodajala natakaričam. France Kozin (ubegli nadzornik tobačne tovarne) ji je tudi nosil tobaka, a njemu ga je plačevala.

Zatoženi Jurij Veršič taji, da bi bil nosil ženi Lahovega Pepeta cigaretni papir, saj do papirja v tobačni tovarni priti ni mogel. On pozna Pepeta le od „špila“ in je bil le dvakrat v njegovem stanovanju.

Zatožena Rozalija Feigel pove, da je pri Lahovega Pepeta ženi pomagala delati cigarete in je tudi razpečevala pri „Maliču“. In šla pa je s cigaretami tudi krošnjari na Gorenjsko, v Brezje, v Medvode, kjer pa je bila kupčija slaba. Neka potovka iz Gorenjskega prišla je večkrat k Lahovega Pepeta ženi po cigarete, to je ona videla. Naposled odšla je s cigaretami tudi v Celje, kjer je bilo takrat mnogo vojakov. Državni pravdnik Pajk vpraša zatoženo Rozalijo Feigel: „Ali ste takrat samo zato

šli v Celje, da bi prodajali cigarete, ali tudi zaradi kaj drugega?“ Zatožena Rozalija Feigel: „Pač, zaradi tega, da bi videla obraz presvetlega cesarja, katerega še nisem doslej videla!“ (Občni smeh.) Predsednik g. Pleško opomni zatoženo, da je v marsikaterih zadevah v preiskavi drugače izpovedala kakor danes, na kar zatožena Feigel odvrne: „Sem se pač zmotila, saj se še gospod na kancelnu zmoti.“ (Smeh.)

Potem se prične zaslišanje prič.

Priča Ivan Čik je kupil od Čarmanove cigarete in pravila mu je, da ima naročilo za nekega nadporočnika na 400 komadov. Ovojčke, misli priča, da je kupovala pri Karingerju ali pri Petričiču. Kakšen tobak je zavijala vanje, ni mogel razločiti točno.

Priča Alojzij Hlavaček, tobačni uradnik, 34 let star, izpove jako obširno o manipulaciji s tobakom in misli, da je delavcem pri strojih, kjer se tobak reže, skoraj nemogoče kaj ukrasti, ker nadzorujejo drug drugega in bi tudi ženske, katere so v tem oddelku, to vidile. Le kadar zapusté delavci in delavke te prostore, zamore nadzornik, ki je zaupna oseba, kaj ukrasti, kar ostane pod strojem, ki reže tobak. Le nadzornik zamore tudi kaj odnesti iz tovarne, ker se nadzorniki ne preiskujejo pri izhodu. Tudi Verčič ni zamogel ukrasti papirja za cigarete, kajti tam je še več delavcev in delavk, ki vidijo, kako se papir sklada.

Dr. Tavčar upraša, ali ne dobivajo delavci v tobačni tovarni tobak bolj po ceni.

Hlavaček odvrne, da le uradniki in poslovodje zamorejo vsak mesec kupiti tobaka za 1 gld. 47 kr., drug pa nihče.

Dr. Tavčar vpraša dalje, ali se je pokazal kak primankljaj?

Hlavaček odgovori, da se je koj, ko se je za malverzacije izvedelo, skontiralo strogo, da pa ni bilo nikakega nedostarka pri turškem tobaku. Priča pravi, da je tobak težji, ako je vreme vlažno, in laglji, kadar je vreme suho. Nekaj malega se lahko vsak dan vzame, ne da je moči to spoznati. Pri papirju za cigarete pa je to skoraj nemogoče.

Državni pravdnik g. Pajk: „Prosim, gospod Hlavaček, poglejte ta cigaretni papir, kateri se je našel pri zatoženi Jožefi Zimi. Ali je to pristni cigaretni papir iz tobačne tovarne?“

Priča Hlavaček: „To je cigaretni papir iz novejšega časa, kajti prejšnje čase rabili smo papir z brončanim robom, sedaj pa je takšen z bolj temnim robom.“

Državni pravdnik Pajk: „To je torej dokaz, da se le v tobačni tovarni krasti zamore.“

Potem se ob 3/4 na 1. uro obravnava prekine; nadaljevanje se prične ob 4. uri popoldne.

Popoldne zasliši se dolga vrsta prič. Omenili bodemo le najvažnejše.

Priča Jožefa Pezdirc pomagala je delati cigarete pri Čarmanovi. A malo hoče vedeti danes, da bi bil Čarmanovi donašal Matevž Žagar tobak, tako da jo mora predsednik g. Pleško opomniti, da jo bode dal državni pravdnik zapreti, če pod prisego ne pove resnice. Priča izpove, da je hodila Čarman v Žagarjevo sobo po tobak, da so pridno delali cigarete, kar na tisoče. Čarmanzanikava množina. Ko predsednik Pleško opomni, da si je kupila nov šivalni stroj za 50 gld. in dala na račun 27 gld., da je kupila stensko uro za 18 gld. in dala na račun 14 gld., dalje še preproge, juta-namiznik, juta-zagrinjala in še mnogo drugega blaga, pravi zatožena Čarman, da je vse to vzela le „auf Raten“, da bi imela, ko se preseli v elegantno stanovanje, ker prihajajo k njej „gospe“ in „gospodične“. Vprašana po predsedniku, ali spada dragi prstan, katerega je kupila pri Tamborninu, tudi k temu, molči.

Priča Karol Friedl, natakarič pri Maliču, je kupoval v jednomer od Rože Feigl cigarete. vsak teden po 100 in več, vsega vkupe gotovo nad 1600.

Mej ostalimi pričami je pomenljiva izjava šivilje Antonije Podboršek, katera je, kakor pravi, izdelala v kratkem času 8 do 10 mesecev najmanj 240.000 ovojčkov za cigarete in si zaslužila po 2 do 3 gld. na teden od žene Lahovega Pepeta. Potem je delo prenehalo ker je pravega cigaretnega papirja zmanjkalo. Konstatuje se še, da so cigarete iz teh zakotnih tovarn celo v Višnjigori ponujali na prodaj in da jih je neki Brus imel kar 2400 komadov.

Zagovorniki dr. Suyer, dr. Hudnik in dr. Tavčar so obširno branili krivdo njih klientov Rozalije Feigel in Amalije Čarman. Dr. Tavčar je naglašal, da kar se tiče njegovih klientov vsa stvar spada pred finančno oblast. Ko se je prvi glas o tej malverzaciji raznesel, se je sodilo, da bode vsa tobačna tovarna prišla v preiskavo, a zdaj je nje zastopnik danes izjavil, da tudi najstroža kontrola in preiskava ni dognala drugega, kakor da nič ne manka.

Ob 8. uri zvečer bila je razprava končana in je sodišče obsodilo: Franca Lampelna na dva meseca težke ječe, poostrene z jednim postom vsakih 14 dni; Jožefa Zimo (Lahovega Pepeta) na šest mesecev ječe in vsakih 14 dni post; Jožefo Zimo na osem mesecev ječe in vsakih 14 dni post; Ivano Lampelna na jeden mesec ječe, vsakih 14 dni post; Ivano Feigl na šest tednov ječe, vsak teden post. Matevž Žagar, Jurij Verčič in Amalija Čarman so bili zatožbe oproščeni. Obso-

jenci imajo solidarno plačati tobačni tovarni odškodnine 32 gld. in sodne stroške. Lahov Pepe je kar besnel, ko je zaslišal sodbo in v jedno mer trdil, da je nedolžen.

Tiskovna pravda med & iur. dr. Riebla proti uredniku lista „Marburger Zeitung“ Maksu Besozziju in zdravniku dr. Franu Premschaku v Celji.

V Celji, dne 24. januarja 1892.

(Dalje.)

Priče: Ana Berk, Ivan Dolinar, Ivan Zimnjak, Josip Grecco, Franc Sorg-lechner, Jakob Pálnat potrjujejo, da je bil dr. Riebl v njihovih slučajih vedno marljiv, v esten in dobrosrčen zdravnik, da je bil vsak čas, po dnevi in po noči, pripravljen priti takoj k bolniku, kar drugi zdravniki ne store, da so to slišali tudi od drugih ljudi v mestu in na deželi in da je zaradi tega praksa dr. Riebla tako velika — Dr. Riebl tudi malo računi in v mnogih slučajih ordinira celo za stonj. Prečitajo se zapisniki cele vrste drugih prič iz raznih okrajev; izjavile so se vse priče mej temi 3 občinski predstojniki v enakem smislu. — Priče potrdijo, da jim je znano sovrastvo večine zdravnikov proti dr. Rieblu.

Prečita se promemorij dr. Premschaka, katerega je predložil pri nastopu dokaza resnice. Promemorij obsega 17 točk, katere je dr. Riebl proglasil za razaljavne in povsem neresnične ter tudi glede teh razširil obtožbo proti dr. Premschaku. Te točke očitajo dr. Rieblu različna splošno ali z dravniško nečastna, umazana in sramotljiva dejanja. Dr. Premschak ponudil je na vse dokaz resnice.

Priča dr. Tomschegg, župan v Slov. Gradci, pravi, da je igral dr. Riebl v Slov. Gradci tužno in slabo ulogo o priliki neke kužne bolezni. Riebl se je bil tedaj sprl z mestnim odborom in se ni hotel ukloniti njegovi volji iz egoizma; dalje je dal neresnično spričevalo glede 2 bolnikov, da sta zdrava, akoravno je dva dni prej trdil, da sta venečna; slednjič je postala neka bolnica Ellero po njem noseča. — Priča okrajni glavar in namestni svetovalec pl. Finetti razveljavi to izpovedbo v prvih točkah popolnoma ter izpove — od dolžnosti uradne tajnosti odvezan — da je okrajno glavarstvo ukrenilo glede bolnikov vse, kar se predbaciva dr. Rieblu, po ukazu namestnije in da se je dr. Riebl vedno obnašal dostojno in dobrosrčno ter da je bil zaradi tega priljubljen. — Dr. Riebl pojasni pod prisego, da Ellero ni bila več bolnica, od njega pa tudi ne noseča, ker bi drugače ne bila odstopila prostovoljno od tožbe. Priča dr. Schutz izjavi se rezervirano, vender precej ugodno za dr. Riebla. Manj laskav je zapisnik odboreve seje. Priča Bahr potrdi kot lekarniški pomočnik, da je dr. Riebl dajal rad dolge recepte z mnogo sirupov. Provizije zato ni dobival; neki dami rekel je dr. Riebl: „Jaz sem dr. Riebl in stanujem v Kolodvorski ulici.“ Isto izpove Leo Hanak, samo bolj ostro barvano. On je čul tudi nekaj o proviziji, katero je jedenkrat dr. Riebl dobil od lekarnarja Mareka v pričo Brückeja. Priča Brücke o tem zaslišan, to zanika.

Priče zdravniki dr. Lichtenegger, dr. Lautner, dr. Bergman, dr. Tarbauer, dr. Hoisel, dr. Kočvar, dr. Schwab izpovejo neugodno proti dru. Rieblu, da ordinira par distance samo na vodo, da daje dolge recepte z več enakimi sredstvi, zlasti več sirupi, da se ti recepti vedno ponavljajo, in sicer, kakor se čuje, pri različnih boleznih, da je skoro v vsakem receptu „digitalis“ in Senna in Ipecacuana, slednjič, da so vsled tega recepti nepotrebno dragi in le lekarnarjem v prid. — Navedejo se posamezni slučajji in več receptov, iz katerih bi se dalo to sklepati. Dr. Riebl pojasnjuje, da se v toliko in toliko slučajih njegove prakse lahko dobé jednaki recepti, zlasti ker izvira večina bolezni iz prehlajenja in ker on za te bolezni daje jednake recepte. Ni pa res, da bi on diagnoziral jedino le na vodo; on si da bolnika natančno popisati in le, če se ta popis strinja s kemično analizo vode, potem ordinira.

Mestni župan dr. Neckerman kot priča. Dr. Prosenar pravi, da je vse sovrastvo proti dru. Rieblu, članek v „Marb. Zeitung“, famozno spričevalo o dr. Rieblvem glasu in to škandalozno pravdo, katero je dr. Riebl dolžen svoji časti, prouzročil le dr. Neckerman, katerega vodi skrajno sovrastvo do dra. Riebla. Dr. Premschak je le mož, za katerim se skriva dr. Neckerman. Dr. Neckerman ni prišel k obravnavi. Dvakratno klicanje po slugi ostane brez uspeha, ker je priča „bolan“. (Isti dan, dan prej in dan pozneje hodil je dr. Neckerman po Celjskih ulicah!! Op. por.) Prebere se torej zapisnik z izpovedbo dr. Neckermana kot prič.

V tem zapisniku izjavi dr. Neckerman, da ravna dr. Riebl proti vednosti in proti dolžnostim svojega stanu. On je zato tudi v tem smislu popisal glas dr. Riebla; opiral se je pri tem na sledeče slučaje iz svoje lastne prakse: dr. Riebl zdravil je na koži bolnega delavca Ojsterseka z dolgim receptom, kateri bi veljal za želodčno

bolezen ali za protin; ta delavec moral je plačati za brezuspešno zdravljenje 33 gold. Dalje opisal je dr. Riebl dekle Kavčević kot bolno, akoravno se je dan pozneje spričalo po dveh zdravnikih, da je bila Kavčević popolnoma zdrava. Preiskava vršila se je pri mestnem uradu. Vsaled teh slučajev smatral je dr. Neckerman svojega kolega dr. Riebela z možnega ponarediti v svoj prid iz umazanosti in dobičkarije omenjeno pogodbo.

Protidokaz dr. Riebela proti uradnemu spričevalu dr. Neckermana in njegovi izpovedbi kot priča.

V vidni razburjenosti radi spričevala in še bolj radi izpovedbe dr. Neckermana obžaluje dr. Riebl, da tega moža ni bilo mogoče spraviti k sodnji. Potem predloži dr. Riebl svojo poslovno knjigo. V to upisani so vsi recepti z ono številko, katero ima tudi vsak recept na čelu, dalje ime bolnika, njegovo zdravstveno stanje in v posebnih slučajih specifična kakovost analizirane vode. Iz te knjige konstatira predsednik, da dr. Riebl od dr. Neckermana predloženi recept ni zapisal meseca novembra 1889 na koži bolnemu Ojsteršku za protin in želodec, temveč da je bil ta recept zapisan meseca julija 1889 bolnici Novak, katera je po diagnozi res trpela na protinu in želodčni bolezni. (Konec prih.)

Domače stvari.

— (Mesto glavnega urednika) pri našem listu je razpisano. Natančnejši razpis v denašnji številki.

— (Društvo „Pravnik“) si je na včerajšnji glavni skupščini za leto 1892. izvolilo načelnikom g. dr. Fr. Papeža, odvetnika v Ljubljani. Odborniki pa so bili voljeni kot Ljubljanski gg.: dr. And. Ferjančič, notar I. Gogola, dr. Val. Krisper (nov), adjunkt Ant. Levce, dr. Danilo Majaron, dež. sod. svet. K. Pleško in dež. sod. svet. J. Vencajz; — kot vnanji gg.: dr. J. Babnik v Logatci, dr. J. Hrašovec, odvetnik v Celji, in dež. sod. svetnik Bogdan Trnovc v Trstu.

— (Slovensko gledališče.) Opozarjamo na jutrajšnje predstavo, katere gledališki list prijavljamo na drugem mestu. Na svečnice dan predstavljala se bode pa igra „Cvrček“. Brez dvoma bodeta obe predstavi privabili obilo občinstva.

— (Iz novega deželnega gledališča.) Delo pri novem deželnem gledališču napreduje precej dobro. Tudi večji del dekoracij je že došel in se bode v kratkem namestil. Slikarji pričeli bodo bodoči mesec svoje delovanje. Nadejati se je torej, da se bode kmalu moglo novo poslopje izročiti v porabo in da bode posebno tudi domača Talija našla v njem zavetišče.

— (Vodnikov ples) priredi narodna čitalnica Ljubljanska v društvenih prostorih v ponedeljek dne 1. februarja, kakor smo že naznanili. Brez dvoma pridružil se bode tudi letošnji Vodnikov ples vredno svojim prednikom, tembolj, ker bode zadnji v dosedanjih društvenih prostorih.

— (Slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“) priredi v torek 2. februarja (Svečnica) v spodnjih prostorih čitalnične restavracije „Zabavni večer“, združen s plesnim venčkom, petjem in godbo. Začetek plesa ob 8. uri zvečer. Ustop za člane prost, za nečlane 30 kr. za osebo, družine treh oseb 70 kr. Posebna vabila za ta večer se ne bodo razpošiljala. Pustno nedeljo 28. februarja bode velika „Slavčeva maskarada“.

— (Odbor bolniške blagajne mojstrov v Ljubljani) konstituiral se je v seji dne 26. januarja in so bili za leto 1892. jednoglasno izvoljeni prejšnji društveni funkcionarji, in sicer: Gosp. Matija Kunc načelnikom, gosp. Jarnej Žitnik namestnikom, g. Edvard Schlegl blagajničarjem in g. Aleksander Gjud zapisnikarjem. Obrtni mojstri zanimajo se čedalje bolj za to društvo in je bilo takoj v prvi seji vsprejetih sedem novih članov. Uplačevanje in izplačevanje oskrboval bode poleg blagajničarja tudi letos g. Jarnej Žitnik. Naznanila za ustop javijo naj se g. načelniku blagajne.

— (Za prvo letošnjo porotniško sejo), ki se prične 29. februarja, bili so izzrebani nastopni glavni porotniki: Gg. Leopold Blumauer, jermenar; Bončar Egidij, pek in hišni posestnik; Dolenc Jurij, lektor in hišni posestnik; Druškovič Andrej, trgovec in hišni posestnik; Lambert Friderik, tovarniški knjigovodja; Jok Ignacij, hišni posestnik; Halbensteiner Herman, trgovec; Hlešč Franc, hišni posestnik; Jesenko Blaž, trgovec in hišni posestnik; Jevnikar Franc, lončar; Kaš Franc, trgovec; Klauer Jakob, trgovec; Klein Julij,

trgovec; Klinar Anton, dež. stav. pristav; Kos Alojzij, trgovec; Lavrenčič Jožef, užitninski uradnik; Mahr Artur, zasobni učitelj; Perdan Ivan, trgovec in hišni posestnik; Podlesnik Ivan, usnar in hišni posestnik; Röger Ivan, trgovec in hišni posestnik; Rom Karol, hišni posestnik; dr. Schaffer, deželni odbornik; Schreyer Josip, hišni posestnik; Schuster Anton, trgovec; Skaberné Avgust, trgovec in hišni posestnik; Soss Friderik, trgovec in hišni posestnik; Souvan Franc, trgovec in hišni posestnik; dr. Tekavčič Franc, odvetniški kandidat; Urbanc Feliks, trgovec; Zajc Alojzij, hišni posestnik in gostilničar; vsi v Ljubljani; Crobath Franc, trgovec; Dolenc Franc, trgovec; Majdič Vincencij, posestnik, vsi v Kranji; Gregorš Josip, posestnik in gostilničar v Šmartinu pod Šmarno goro; Kunauer Mihel, posestnik in krčmar v Dravljah; Matajc Ludovik, tovarnar v Stražišči. Kot namestni porotniki bili so izzrebani gg.: Bergant Franc, hišni posestnik; Maté Avgust, čevljarški mojster; Milave Jakob, gostilničar in hišni posestnik; Perharc Josip, glavni zavarovalni zastopnik; Pribil Josip, zavarovalni uradnik; Rostahar Franc, hišni posestnik in branjevec; Ravnihar Josip, čevljarški mojster; Suppantšitsch Rihard, disponent; Tekavčič Karol, trgovski pomočnik, vsi v Ljubljani.

— (Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske) od 17. do 23. januarja 1892 kaže, da je bilo novorojencev 18 (= 30.5‰), umrlih 39 oseb (= 66.1‰), mej njimi 2 za ošpicami, 1 za škarlatico, 1 za grižo, 1 za vrtico (davico), 8 za jetiko, 6 za plućnico, 19 za različnimi boleznimi, 1 vsled samomora. Mej umrlimi je 13 tujcev (= 33.3‰), iz zavodov 16 (= 41‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli za ošpicami 20, za škarlatico 3, za tifuzom 1, za vrtico 1, za hripo 52.

— (Dobava za c. kr. domobranstvo.) C. kr. ministerstvo za deželno brambo namerava si več usnjenih predmetov kakor črevlje, vsake vrste jermena, tornistre, nožnice za bajonete in lopate, za leto 1892. priskrbeti potom malega obrta. Dotične ponudbe vložiti je najkasneje do 24. februarja t. l. do 12. ure opoludne pri c. kr. ministerstvu za deželno brambo na Dunaji. Vzorci, po katerih je predmete narediti, pogledajo se lahko pri glavnem domobranskem opravnem skladišču na Dunaji. Kdor se obrne na ministerstvo, mu pošlje to opravno skladišče tudi vzorce na dom, ako jih plača. Razglas, obsejajoč splošne pogoje, ponudbeni obrazec in seznam dobavnih predmetov, je na ogled tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

— (Pred Celjskim porotnim sodiščem) vršila se je jako zanimiva tiskovna pravda, pri kateri je prav temeljito „pogorel“ jeden najbolj znanih Celjskih prvakov. Obširno poročilo prijavljamo na drugem mestu.

— („Luči“) spisal Ant. Funtek, je naslovlični knjižici, ki je kot ponatis iz „Zvona“, izšla v Celji iz društvene tiskarne Drag. Hribarjeve. Cena broširani knjižici je 70 kr., elegantno vezani pa 1 gld. 20 kr. S pošto 5 kr. več.

— (Hotel Koscher „pri belem volu“ v Celji) daje se v najem, oziroma se tudi prodaja. Natančneje pojasnila resnim ponudnikom daje gosp. dr. Sajevitz, odvetnik v Celji. Natečaj razpisau je do 20. februarja 1892. Hotel je prve vrste, sredi mesta in najbolj frekventiran, zadnja leta shajališče Slovencev.

— (Akad. društvo „Triglav“ v Gradcu) priredi danes, dne 30. t. m., svoje V. redno zborovanje z običajnim vspeškom in znanstvenim predavanjem: „O pomankljivosti človeških čutil in manjkajočih čutih človeka.“ Fizijologična razprava, čita g. drd. med. A. Schwab. Lokal: Steinfelder Bierhalle.

— (V Doberlivesi na Koroškem) vršila se je dne 28. t. m. občinska volitev, pri kateri so Slovenci v drugem in tretjem razredu sijajno zmagali. Dolgo so imeli to važno postojanko, v kateri se nahaja tudi okrajno sodišče in davkarija, nasprotniki v rokah, pa tudi tu se je moral podreti steber, na katerem je hotel zidati znani kričač Plavec trdnjavo proti domačini Slovinci. Ta vesela vest vzradostila bode gotovo vse prave slovenske rodoljube, kajti ta zmaga je velikega pomena za razvoj slovenskega življa v slovenski Podjunski dolini. Zatorej kličemo iz dna naših src zavednim slovenskim volilcem „Slava“ in „Živio!“ Le tako neustrašeno naprej!

Društvene veselice.

— (Kamniško prostovoljno gasilno društvo) priredi plesni venček v nedeljo, dne 31. januarja 1892. l. v dvorani gospoda Fišerja. Godba bode od slav. c. in kr. pešpolka baron Kuhn št. 17. Med počitkom petje. Čisti dohodek je na korist bolniške blagajne društva. Vstopnina neudom 1 gld., udom 30 kr. Gospe in gospice proste. Začetek ob 7. uri zvečer.

— (Ustanovni odbor požarne brambene na Jesenicah) priredi v nedeljo 31. t. m. veselico v gostilni gospoda A. Schrey-a. Vspeškom: 1. Tombola z dobitki. 2. Petje (moški zbor). 3. Prosta zabava. Med posameznimi točkami svira tovarniška godba. Začetek ob 8 uri zvečer. Ustopnina 50 kr.

— (Ilirsko-Bistriška čitalnica) priredi veselico dne 2. svečana 1892 v prostorih gospe Jelovškove v Il. Bistrice. Vspeškom: 1. Sviranje narodnih pesmij. 2. „Berite Novice“ veseloigra v jednom dejanji. 3. Šaljiva loterija z 40 do 50 dobitki. 4. Ples. Začetek ob polu 8. uri zvečer. Vstopnina za posamezne osebe 40 kr., za družine 80 kr.

— (Čitalnica Vipavska) priredi veselico na Svečnico dne 2. svečana t. l. v svojih prostorih. Vspeškom: 1. Pozdrav predsednikov. 2. Deklamacija: „Rabeljsko jezero“. 3. * * * „Bratje v kolo“, moški zbor. 4. * * * „Če gori pogledam“, moški zbor. 5. Dr. B. Ipavc: „Želje“, mešan zbor. 6. Dr. B. Ipavc: „Na hribih“, mešan zbor. 7. „Dva gospoda jeden sluga“, šaljiva igra v jednom dejanji. 8. Ples. 9. Srečkanje. Med posameznimi točkami in pri plesu svira „Goriški septet“. Pričetek ob polu 8. uri zvečer. Ustopnina 30 kr., sedež 20 kr.; ustopnina k plesu 1 gld.

— (Čitalnica Postojnska) priredi Vodnikov ples dne 2. februarja 1892 l. v prostorih g. Al. Burgerja. Začetek ob polu 8. uri zvečer. Gospodje plačajo ustopnine 1 gld., dame so proste. Godbo oskrbi oddelek vojaške godbe c. in kr. pešpolka št. 87.

— (Šaleška čitalnica v Šoštanji) priredi na svečnico, dne 2. februarja t. l., ob 6. uri zvečer tombolo.

— (Slavjanska Čitalnica) v Pulju priredi sijajni ples dne 6. februarja v prostorih Politeama Ciscutti. Pri plesu svira glasba c. in kr. pešpolka br. 97. Začetek ob 8. uri.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Wiesbaden 29. januarja. Veliki vojvoda Luksemburški bode v kratkem oficijelno posetil cesarja Franca Jožefa.

Peterburg 29. januarja. Truplo velicega kneza Konstantina Nikolajeviča prepegljalo se je danes v Peter-Pavelsko trdnjavo. Pogreba se udeležili car, carinja, kraljevič Švedski, veliki knezi in velike kneginje.

Dunaj 30. januarja. Uradna „W. Ztg.“ prijavlja koncesijsko listino za Dolenjske železnice.

Dunaj 30. januarja. Povodom obletnice smrti cesarjeviča Rudolfa položil nadvojvoda Ludovik Viktor venec na krsto v kapucinski rakvi. Dalje položili sta vence cesaričinja uova Stefanija in nadvojvodinja Elizabeta. V kapucinski cerkvi brale so se celo jutro tihe maše. Mnogo pobožnih bilo je v cerkvi.

Budimpešta 30. januarja. Znanih 366 volitev, izmed njih 212 liberalcev, ki so izgubili do zdaj 15 sedežev.

Rim 29. januarja. Senat vsprejel s 104 glasovi proti 5 trgovinske pogodbe s Avstro-Ogersko in z Nemčijo in potrdil podaljšanje obstoječe pogodbe s Španijo.

Razne vesti.

* (Na smrt na vešalih obsojena) sta bila včeraj na Dunaju morila služabnic Franc in Rozalija Schneider. Porotniki izrekli so jednoglasno, da je Franc Schneider kriv treh zavratah umorov, glede Rozalije Schneider izrekli so jednoglasno sokrivo v dveh slučajih. Na to izreklo je sodišče obsodbo.

* (Cesarski grad Schlosshof zgorel) je v noči na 28. t. m. Grad, ki ga je zgradil princ Evgen, postal je po njegovi smrti cesarska last in je bil blizu postaje Marchegg na Moravskem polji. V gradu nahajala se je še delavna soba princa Evgena.

* (Vino iz kavinih zrn.) V Kosta Riki so baje iznašli, da se da iz kavinih zrn napraviti dobro vino. Neki tamošnji posestnik je baje vladi predložil vzorce, ki so bili jako dobri. Ker v tamošnjih krajih trta ne raste, nameravajo saditi kavino dreve, ter pridelavati iz njegovih zrn vino.

* (Upor mej ujetniki.) V kaznilnici v Oegli blizu Genove pobunilo se je 500 jetnikov ter so napadli s svojim delalnim orožjem straže in jih pognali v beg. Vojaki morali so streljati na upornike, ki so razbili vse pohiše. Mrtvi so štirji ujetniki, po drugih poročilih sedem, kakih 75 pa je ranjenih.

Listnica uredništva:

Čl. gg. dopisnikom: Iz Žirov, z Notranjskega, iz Cerknice, iz Logatca in z Dolenjskega. Obilica gradiva iz državnega zbora in izpred sodišča sili nas, da smc morali odložiti vse te daljše dopise. Sploh prosimo vse čl. gg. dopisnike, da nam poročajo kolikor mogoče na kratko in stvarno, potem bomo tudi mi ustrezali lagljeje.

Opozarjamo na oglasilo španske vinske veletrgovine "Vinador", Dunaj, I. Am Hof 5 natisnjeno mej inserati. Naravnost importovana tuja vina in francoski kognaki te firme znani so zaradi pristnosti in izbornosti svoje po vsem svetu.

Poslano.

Neustein-ove posladkorjene Elizabetne kri čisteče pile,

skušeno in od znamenitih zdravnikov priporočano lahko čistilno, raztaplajoče sredstvo. — 1 škatljica à 15 pil velja 15 kr., 1 zavoj = 120 pil 1 gld. a. v. — **Pred ponarejanjem se jako svari.** — Zahtevaj izrecno Neustein-ove Elizabetne pile. — Pristine so samo, če ima vsaka škatljica rudeče tiskano našo protokolovano varstveno znamko „Sveti Leopold“ in našo firmo: **lekarus „pri sv. Leopoldu“, Dunaj, mesto, Ecke der Spiegel- und Plankengasse.** — V Ljubljani se dobivajo pri gosp. lekarji G. Piccolti-ji. (1—12)

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji

za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta 2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

OPERETA!

St. 22. Slovensko gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 482.

V nedeljo, dné 31. januarja 1892.

V dvorani Ljubljanske čitalnice.

UZBUJENI LEV.

Komična opereta v jednem dejanji. Poslovenil Jak. Alešovec. Godba I. Brandlova. Dirigent gospod profesor Gerbič. Režiser gospod Fran Bučar.

OSOBE:

Gaston, dijak — gospica Daneševa.
Placide, njegov odgojnik — gospod Štamcar.
Paquerette, mlinarsko dekle — gospa Gerbičeva.
Nivelle, ženin — gospod Bučar.
Sergeant — gospod Dragan.
Vojaki. Kmetška dekleta. Godi se v okolici mesta Aosny na Francoskem. Čas: 1750.

V začetku prvikrat:

MEDVED SNUBAC.

Veseloigra v jednem dejanji. Ruski spisal Viktor Krylov (Aleksandrov.) Preložil A. P. Režiser g. Ig. Borštnik.

OSOBE:

Semen Andrejevič Grikov, doslužen častnik — brata posest. gospod Borštnik.
Ivan Andrejevič Grikov, bivši uradnik — gospod Sršen.
Jelisaveta Dimitrova (Lila), njiju netjakinja — gospica Slavčeva.
Pavel Fedorič Barsov, m lad profesor živalstva na gubernjalnem gimnaziji — gospod Danilo.
Dejanje se vrši v vasi pripadajoči Grikovim, blizu gubernjalnega mesta, za naših dnij.

Tujci:

29. januarja.

Pri **Malté:** Mahler, Stern z Dunaja. — Peyer iz Gradca. — Terpotic iz Trbovelj. — Poženel iz Bistrice. — Pagliaruzzi, Hieselstein iz Reke. — Lapajner iz Ljubljane. — Skraba iz Maribora. — Weil iz Stuttgarta.
Pri **Stonu:** Herz, Prager, Königsberger, Hula, Fischer, Brody z Dunaja. — Slamberger iz Kočevja. — Hochsinger iz Kaniže. — Tausig iz Linca. — Raitharek iz Tržiča.

Umrli so v Ljubljani:

27. januarja: Anton Šoler, kovač, 56 let, Poljanski nasip št. 50, oslabljenje.
28. januarja: Marija Vider, gostija, 68 let, Hrenove ulice št. 6, marasmus. — Ana Švic, šivilja, 71 let, Salendrove ulice št. 3, exudat pericordia.

V deželni bolnici:

25. januarja: Primož Keber, gostač, 62 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
29. jan.	7. zjutraj	741.6 mm.	-10.2° C	brevz.	megla	0.00 mm.
	2. popol.	738.3 mm.	2.8° C	sl. svz.	obl.	
	9. zvečer	735.5 mm.	-3.6° C	sl. svz.	obl.	
Srednja temperatura -5.2, za 3.9° pod normalom.						

Dunajska borza

dné 30. januarja t. l.

	včeraj	—	danes
Papirna renta	95.10	—	95.10
Srebrna renta	94.75	—	94.55
Zlata renta	111.95	—	111.95
5% marcna renta	103.10	—	103.05
Akcije narodne banke	1057.—	—	1058.—
Kreditne akcije	307.75	—	309.75
London	117.95	—	117.90
Srebro	—	—	—
Napol.	9.37 1/2	—	9.37
C. kr. cekini	5.59	—	5.59
Nemške marke	57.85	—	57.80
4/3 državne srečke iz l. 1854	250 gld.	137 gld.	50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	181	50
Ogerska zlata renta 4 1/2%	108	20	20
Ogerska papirna renta 5%	102	95	95
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	123	25
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	115	—	—
Kreditne srečke	100 gld.	184	—
Rudolfove srečke	10	20	50
Akcije anglo-avstr. banke	120	161	20
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	233	—	—

PRI KATARU

sapnih organov, kašiji, nahodu, hripavosti in vratnih boleznih zdravnik opozarja na

GLAVNO SKLADISTE MATTONIJEVE GIESSHÜBLER

najčistije lužne KISELINE

ki se rabi uspešno sama ali z gorkim mlekom pomešana. (2—2)
Ima miloraztopljivi, osvežujoči in pomirujoči upliv, posebno pospešuje razslizenje ter je v takih slučajih poznana kot jako dobro zdravilo.

Akvizitérja

za stroko življenskega zavarovanja sprejme takoj s stalno letno plačo generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani. (86—2)

Vino.

Pristno dobro, črno tirolsko vino, postavljeno v Ljubljano na kolodvor, dobiva se, kdor vzame 200 litrov in več, po 25 in 20 kr. liter. (108—3)

Poskušnje in pojasnila dobiti je v Pavlinovi postovalni pisarni v Ljubljani, Marijin trg št. 1.

„Pavliha“ ilustr. humoristični list (jedini slovenski šaljivo-zabavni list)

izhaja 15. in 30. dan vsakega meseca ter velja 1 gld. za četrt leta. Uredništvo in upravnštvo v Ljubljani, Krakovski nasip št. 18, I. nadstropje. (113—1)

Trgovinska vrtnarija.

Usojam se naznaniti, da sem prevzel nekdanji

Aleksander Dreo-tov vrt

Rimska cesta št. 7.

Priporočam lepe šopke, vence in cvetlice po najnižjih cenah ter pričakujem mnogo naročil.

(115—1)

S spoštovanjem L. Bartolini.

Hiša

na Poljanski cesti

je prostovoljno na prodaj.

Več je izvediti iz prijaznosti pri upravnštvo „Slovenskega Naroda“. (91—2)

Otvoritev gostilnice na Bregu

v gospoda Obrese hiši št. 1.

Zahvaljujé se dosedanjim čestitim gostom, kateri so me toliko obilno obiskovali v moji dosedanji gostilnici pri „Zlatem sodéku“, naznanjam, da sem se sedaj preselil v popolnoma prenovljeno gostilnico na Bregu. (108—1)

„pri Jakcu“

v hiši gospoda Obrese. — Postregel bodem z dobrim, pristnim vinom, Koslerjevim pivom in z ukusnimi gorkimi in mrzlimi jedili opoludne in zvečer. — Za mnogobrojni obisk se priporoča s spoštovanjem

Jakob Sedej.

Prve medicinske avtoritete priporočajo kot najboljšé sredstvo proti „hripi“

originalni francoski stari

Medicinalni-Kognak

E. Rémy Martin Rauillac Kognak

(112—1)

firma osnovana l. 1724.

Zaloga v Ljubljani pri g. H. L. Wencel-u in pri g. Mihi Kastnerju.

Nedoseženo!

Pristna **Kneipp-ova sladna kava**

čista ali z **Oelz-ovo kavo**

pomešana, je zdrava, cenena kava, fino duhteča, kateri je dajati prednost pred drago, trovilno bobovo kavo. — Kneipp-ova sladna kava je pristna, ako se prodaja v rudečih, čveterooglatih zavojih z varnostno znamko, kakor je tu natisnena. (1006—8)

Oelz-ova kava le z našo firmo.

Bratje Oelz v Bregencu

od veleč. gosp. župnika Seb. Kneipp-a za Avstro-Ogersko jedina privil. tovarna sladne kave.

Dobiva se v vseh boljših trgovinah s specerijskim blagom.

Zastopstvo za Kranjsko ima M. Wagner-jeva udova v Ljubljani.

Zahvala.

V svojem in v imenu obitelji svojega umrlega brata **Metoda Pirca** zahvaljuje se podpisani **Gustav Pirc** najsrčneje generalnemu zastopu za Kranjsko zavarovalnega društva na življenje

„Mutual“ v Novem Jorku

za na njegove roke izplačano svoto 10.000 gld., na katero je bil pri „Mutual-u“ zavarovan na življenje zgoraj imenovani brat.

Zavarovani **Metod Pirc** dobil je bil dné 9. novembra 1891 svojo, od generalnega ravnateljstva za Avstrijo na Dunaji izdano začasno polico in uplačal prvo polletno premijo v znesku 146 gld.; — malo dnij potem dobil je vratico in po kratki bolezni umrl. Zastopstvo društva pomagalo je pridobiti potrebne dokumente in je potem zavarovano vsoto 10.000 gld. s posebno hitrostjo in postrežljivostjo po nakazu po kabel-brzjovu iz Novega Jorka izplačalo nemudoma. Podpisanec sodi, da vrši svojo dolžnost, ako vsem, ki se hočejo zavarovati, društvo „Mutual“ najtopleje priporoča. (90—2)

V Ljubljani, dné 21. januarja 1892.

Gustav Pirc

tajnik c. kr. kmetijske družbe za Kranjsko.

Pozor, gostilničarji!

Oddelek domače godbe na lok, katera ima potrebno dovoljenje od deželne vlade in mestnega magistrata, se priporoča gg. gostilničarjem.

Franjo Vrtnik,
Mestni trg št. 9.

(102-3)

Španska vina španske veletrgovine z vinom

Vinador

kakor Malaga, Madeira, Sherry itd. dobiti je v Ljubljani pri gospodu H. L. Wenzel-u, trgovina z delikatesami.

Na kozarec točijo se vina „Vinadorjeva“ v kavarni pri „Slonu“ (97-1)

Na beležko „Vinador“ kakor na zakonito dep. varnostno znamko treba je posebno paziti, kajti popolno jamstvo gledé absolutne pristnosti in ukusa velja le za ta slučaj.

Nepremočne

vozne plahte

različne velikosti in kakovosti ima vedno v zalogi in jih daje po ceni (860-19)

R. RANZINGER

speditör e. kr. priv. južne železnice, v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 15.

Fran Čuden

urar

v Ljubljani in Trbovljah
priporoča

svoyo bogato zalogo zlatih in srebrnih, žepnih, kakor tudi raznovrstnih stenskih ur, zlatih, srebrnih in nikelnastih verižic, prstanov in družih v to obrt spadajočih predmetov.

Vsprejemajo se tudi vsa popravila.

Za mnogobrojna naročila priporočam se najuljudnejše tudi za v bodoče ter obečam rečno postrežbo in nizko ceno. (48-1)

Vsako nedeljo in praznik sem navzoč v Trbovljah.

Tinktura za želodec,

katero prireja **GABRIJEL PICCOLI,**

lekarnar „pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta, je mehko, lahno učinkujoče, delovanje prebavnih organov ureja, krepi želodec, ter pospešuje telesno odprtje. — Razpošilja jo izdelovatelj v zabojčkih po 12 in več steklenic. Zabojček z 12 steklenicami velja gld. 1.36, s 55 steklenicami, 5 kg. teže velja gld. 5.26. Poštnino plača naročnik. — 1 steklenica velja 10 kr. (59-3)

Oljni ekstrakt za uho

od c. in kr. sekund. zdravnika dr. Šipeka. Ta ekstrakt pripravljajo zaradi sigurnega uspeha že več let **avtoritete**, ker odpravi vsako neprirojeno **gluhost**, uklanja takoj **slab posluš**, **ušesni tok** in vsako **ušesno bolezen**; dobiva se proti doposljati gld. 1.70 v vsej Avstro-Ogerski frankovano po pošti iz lekarn; glavna zaloga v lekarni „pri sv. Duhu“ g. Ede pl. Tomaya, v lekarni g. Ant. Kögla in v mestni lekarni g. Mittlerja v Zagrebu; nadalje pri Zannetti-ju v Trstu, Jožefu Cristofoletti-ju v Gorici; Antonu Mizzano na Reki, — na Dunaji pri c. in kr. vojni poljski lekarni, na Stefanovem Trgu št. 8 in pri lekarju Twerdy-ju, Mariahilferstrasse 196. — Pristno blago se dobiva samo v steklenicah z utisnjenim napisom

c. kr. sekund. zdravnik dr. Šipek na Dunaji. (962)

Zobozdravnik SCHWEIGER

stanuje (5-5)

„pri Malicu“, II. nadstropje, št. 25-26.

Ordinuje vsak dan od 9.—12. ure dopoldne in od 2.—5. ure popoldne.

Ob nedeljah in praznikih od 9.—1. ure popoldne.

Najnoveše in najboljše vrste umetnih zobovij in zob. — Najboljše in trpežne plombe v zlatu in platinu za spreduje zobe, posteklenjene plombe povsem in nerazločno take, kakor so zobje.

Za vsa dela in operacije se garantira.

Samosvoja, povsem poštena in zanesljiva

babica

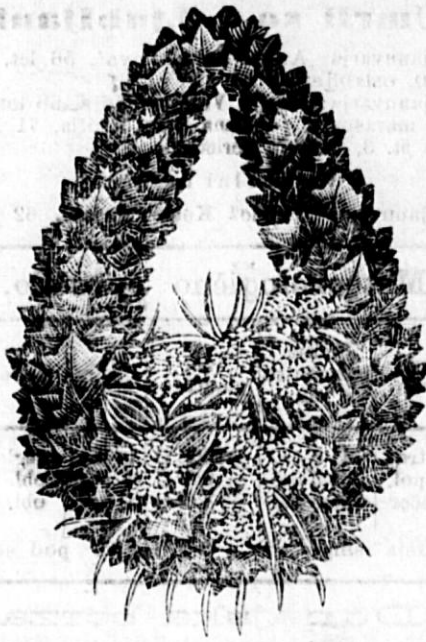
priporoča se častitim damam. Dame v drugem stanu dobé za samo 9 gld. dobro hrano in popolno oskrbovanje in sicer za 9 dnij. (1095-12)

Z odličnim spoštovanjem

Emilija Nasko

udova, hči zdravnika, izpitana babica, Gospodske ulice št. 3 uhod in zvonec je tudi v Židovskih ulicah št. 4.

M. Podkrajšek, Spitalske ulice.

M. Podkrajšek, Spitalske ulice.

Naznanjam častitemu občinstvu, da sem svojo trgovino, katero vodim že štirinajst let, povečala z dnem 1. januarja in sicer za nastopno imenovano blago, katerega imam v veliki izbiri:

Vence za nagrobnice, s trakovi in napisi. Vence in cvetke za neveste, svatovščine in plese. Cerkvene cvetke in šopke ter vsakovrstne druge šopke in cvetlice po najnižji ceni. (108-1)

Z odličnim spoštovanjem se priporoča

MARIJA PODKRAJŠEK
Spitalske ulice.

Dr. Rose životni balsam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešujoče in napenjanja odstranjujoče ter milo raztopljajoče

domače sredstvo. (131-46)

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več. Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana, zakonito varovana varstvena znamka.

Zaloga skoro v vseh lekarnah Avstro-Ogerske.

Tam se tudi dobi:

Praško universalno domače mazilo

To sredstvo pospešuje prav izborno, kakor svetčijo mnoge skušnje, čiščenje, zrnjenje in lečenje ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.

V skatljicah po 35 kr. in 25 kr. Po pošti 6 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana zakonito varstvena znamka.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, Praga,

št. 203-204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu“

Poštna razpošiljatev vsak dan.

Na prodaj se

„Ljublj. Zvona“ letniki 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88.

„Slovana“ letniki 85, 86, 87.

Zbrani spisi Stritarja, zvezki I., 3., 4., 5., 6.

vse v elegantno vezanih platnicah.

Vse te knjige dobé se za malo vsoto 36 gld. —

Natačneje podatke dá in se dobé pod šifro (17-6)

M. L. Stadion 33. Trst.

Trgovsk pomočnik

19 let star, vešč slovenskega in nemškega jezika, z dobrimi spričevali, išče službe. — Ponudbe naj se blagovolijo pošiljati g. M. Arko-ju, nadučitelju v Hrenovcih pri Postojni. (103-3)

5—10 goldinarjev

more vsakdo zaslužiti na dan gotovo brez kapitala in brez nevarnosti za kako zgubo, ako prodaja zakonito dovoljene srečke za dobrostoječo banko tudi v najmanjših krajih. — Ponudbe pod „Srečke“ poslati je anončni pisarnici J. Danneberg, Dunaj, mesto, Kumpfgasse 7. (47-1)

Racijonelni okóvi za kopita in parklje.

Patentovani okóvi (1010-10)

za parklje volóv za leto in za zimo

in sicer za težke in lahke govedne pasme.

Patentovane podkve za konje z nadomestilnimi nasadi.

Podkve za tovrne in vozne konje, lovska, jahalna in dirkalna železa. Patent podkve z gumijevimi nasadi in poveznimi ulogami itd. Čarapna železa, hodna železa, žebliji za kopita

in parklje, podpore za kopita iz železa in jekla, vojaško-oblastveno predpisane podpore, patentovane H podpore, patentovane podpore z gumijevimi ulogami.

Cenike in kopitne razpredelnice pošiljajo zastoj in frankovano

M. HANNS sinovi, Dunaj, I., Strauchgasse 2.

V AMERIKO.

VOŽNJI LISTKI

(7-4)

nizozemsko-ameriški parobrodni družbi.

I Kolowratring 9

IV Weyringergasse 7^a **DUNAJ.**

Prospekti in pojasnila točno in zastoj.

Najkrajše, najceneje in najhitreje potovanje.

JANEZ OGRIS

puškar

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

izdeluje in prodaja vsakovrstne nove puške in revolverje ter vse lovske priprave, patrone ter drugo streljivo po najnižjih cenah. — Puške so vse preiskušene na ces. kr. izkuševališči ter zaznamenovane z znamko tega zavoda. (175-92)

Za izbornost blaga jamči izdelovatelj. Stara puške popravljajo se ceno. Ceniki pošiljajo se brezplačno.

Ako imate

pútko, skrnúto, slabe sílve, nevralgijo, ischias, slabo cirkulacijo krvi, nervozno-slab želodec, kongestije v glavi, ako vas je zadél mrtúti, ako nemate spanja, ako imate bolečine v hrbtu, hrbtne sušice — zahtevajte ilustrirano brošuro o slastnih diplomih in zlati svetinjó v Koloniji, Welsu, Stuttgartu odlikovano in v Avstro-Ogerski e. in kr. izključno, priv.

galvan.-elektro-magnetično uplivajočo

frotirno pripravo.

Brošura razpravlja o uplivu, porabi in uspehíh te priprave. — Priprava velja 12 gld. — Ilustrovano brošuro z natančnim popisom porate pošilja se frankovano in zastoj iz tovarne izumitelja. (790-19)

TH. BIERMANNS, elektrotehnik,

DUNAJ, I., Schulerstrasse 18.

Z „Maggi-jovo začimbo“

DOBI JUHA UKUS

Izborna sredstvo.

HORS CONCOURS na izložbi v PARIZU 1889. — (Glan razsodišču) Na prodaj pri vseli trgovcih s specerijskim in delikatesnim blagom.

V steklenicah po 45 kr. in več.

V Ljubljani

se dobiva pri

K. C. Holzer-ju

in (9-2)

Iv. Luckmann-u.

V najem dam svojo gostilno na Krškem

s pohištvo, s steklenino, z namizno in kuhinjsko opravo.

Na razpolago so sledeči prostori: dve sobi za stanovanje, dve gostilniški sobi, devet sob za tujce, vinska klet, ledenica in lep vrt s kegljiščem, tudi po zimi za kegljanje pripravnim. — Pogoji izvedo se pri meni.

Fran Gregorič

posestnik na Krškem.

(96-3)

Koroški RIMSKI VRELEC.

Steklenice se polne naravnost z vreleca.

Najizbornejša slatina

izvrstno zdravilo, ako se uživa z mlekom ali sladkorjem, zlasti za kašljajoče otroke, — zdravišče za bolnike na želodec in mehurji trpeče, za kataralične in malokrvne ljudi.

Glavna zaloga v Ljubljani

pri **M. E. SUPAN-u.** (849-17)

Mlad, marljiv

Vrtnar

si more takoj brez posebnega kapitala zagotovi i samostojno stalno existenco. — Več je izvedeti v upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

(4-5)

≡ Kašlja ni več! ≡

Staro in preizkušeno domače zdravilo so pristni

Oskar Tietze-jevi
čebulni bonboni

ki prese- netljivo hitro uplivajo proti kašlju, hripavosti, zasli- zenju i. t. d. Ze izborna sestava mojih bonbonov je porok za uspeh. Paziti je torej natančno na ime **Oskar Tietze** in na „čebulno znamko“, ker se prodajajo posnetki, ki so brez vrednosti ali celo škodljivi. — V zveznjih à 20 in 40 kr.

Glavna zaloga: **Lekar F. Križan, Kromeriz.** Zaloge pri vseh lekarjih in trgovcih s specerijskim blagom. V Ljubljani pri: **U. pl. Trnkóczy-ju,** lekarju in **L. Grečel-uu,** lekarju. (918-19)

Vekoslav Vanino

Židovska ulica v Ljubljani (preje zlatar Kapsch)

uljudno naznanja, da je odprl

novu prodajalnico

ter priporoča p. n. slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo

nožev in škarij

iz najfinejšega angleškega jekla. — Vsprejema tudi vsa popravila, brušenje in čiščenje kirurških predmetov itd. Naročila izvršujejo se točno in ceno. (40-3)

Pravi zaklad

za nesrečne žrtve samooskrumbe (onanije) in tajnih razpašnostij je izborno delo

Dra Retau-a

Sebeohrana.

Češko izdanje po 80, nemški izdaji. Z 27 podobami. Cena 2 gl. a. v. Čita naj je vsakdo, ki trpna strašnih posledicah te razuzdanosti, resnični njei govi pouki rešijo vsako leto na tisoče bolnikov v gotove smrti. Dobiva se v založni knjigarni „Verlags-Magazin **R. F. Blerey** v Lipskem (Sasko), Neumarkt 34“, kakor tudi v vsakej knjigarni. (1089-6)

Št. 1016.

Ustanove za invalide.

(93-2)

Pri magistratu deželnega stolnega mesta Ljubljane izpraznjeni sta dve ustanovi za invalide na Kranjskem po 31 gl. 50 kr. na leto.

Pravico do teh ustanov imajo oni, ki so vsled vojaške službe od 1848. leta naprej za delo nesposobni in zamorejo dokazati ubožstvo in pa lepo vedenje.

Prošnje z dokazili o starosti, stanu, ubožstvu, vedenju in pa o vojaškem službovanji uložiti je do 10. marca t. l. pri podpisanim magistratu ali pa pri pristojnem c. kr. okrajnem glavarstvu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 18. januarja 1892.

Št. 24778.

Ustanova.

(63-3)

Pri podpisanim mestnem magistratu izpraznjena je jedna **Valentin Hočevarjevih ustanov** v znesku 19 gl. 60 kr. na leto.

Pravico do te ustanove imajo v Krakovem v Ljubljani rojene, poštene deklice lepega vedenja dokler se ne omožijo, po možitvi pa še jedno leto. Prednost imajo sorodnice ustanovitelja.

Prošnje podprte s potrebnimi dokazili uložiti je tukaj do 20. februarja t. l.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 13. januarja 1892.

Oblastveno dovoljeni

zavod za prilepljenje razglasov in pisarna za posredovanje pri zasebnih opravilih.

Podpisanec naznanja, da mu je viš. c. kr. deželna vlada za Kranjsko v Ljubljani z odlokóm z dné 4. januarja 1892. l. št. 15338 podelila

privoljenje za napravo in oskrbovanje zavoda za prilepljenje razglasov

in

pisarne za posredovanje pri zasebnih opravilih

s pravicami, dajati razjasnila

o nakupu in prodaji hišne oprave in glasovirjev, o vnajemodalstvu stanovanj, kupčij in prodajalnic, posredovati o nakupih in prodajah, pri najemih in zakupih kmetijskih posestev, mestnih hiš, graščin in selskih dvorcev (vil)

in prosi veleslavne oblastnije, zavode, podvzetja in častito občinstvo posluževati se v vseh, bodisi prilepljenja uradnih ali zasebnih razglasov po ulicah mesta ali zasebno poslovnega posredovanja tikajočih zadevah mojega zavoda.

Z zagotovitom, da se hočem potruditi vsa mi dana naročila natančno in točno izvršiti, podpišem

z odličnim spoštovanjem

Vekoslav Kališ

Prešernov trg št. 3.

(68-4)

Zobni zdravnik iz Berolina

UNIV. MED.

DR. R. JACOBI

Stari trg št. 4 Ljubljana I. nadstropje

ordinuje od 9.—12. ure dopoldne in od 2.—5. ure popoldne; ob nedeljah od 9.—11. ure dopoldne; za siromake ob petkih od 9. do 10. ure dopoldne. (118-1)

! Razprodaja !

Pozor!

gospodinje!

Pozor!

Razprodaja

modrobelo posteklene plošče- vinaste kuhinjske posode

pri

Andr. Druškovič-u

trgovina z železjem

v Ljubljani, Mestni trg št. 10.

Dobiva se tudi vsakovrstno hišno in kuhinjsko orodje po najnižji cen. — S tem ponuja se vsem p. n. gospodarjem, gostilničarjem, predstojništvom bolnic itd. najboljša prilika, svoje hišno in kuhinjsko orodje po cení dopolniti ali pa si novo omisliti.

Nevestam priporočam svojo nalašč za novo gospodarstvo sestavljeno hišno potrebščino iz železa od gl. 15.— do gl. 200.—.

Vnanja naročila se takoj in vestno izvrše. (54-5)

! Razprodaja !

! Najnižje cene !

RAZPIS
uredniškega mesta pri „Slovenskem Narodu“.

S smrtjo gospoda Ivana Železnikar-ja izpraznjeno je pri našem dnevniku „Slovenskem Narodu“ mesto **glavnega urednika**. Tisti, ki čutijo v sebi za to mesto poklic in sposobnost ter bi je hoteli nastopiti, izvolijo naj se prijaviti **do dne 1. marcija t. l.** podpisaneemu predsedniku „Narodne Tiskarne“.

Plača in dohodki se ustanové po posebnem dogovoru.

V Ljubljani, dne 30. januarja 1892.

Za upravni odbor „Narodne Tiskarne“:

Dr. Ivan Tavčar.

„AVSTRIJA“

vzajemno zavarovalno društvo na človeško življenje in rente

na Dunaju, Schottenring št. 8 v lastni hiši.

Ustanovljena meseca avgusta 1860.

Zavaruje na človeško življenje v vseh kombinacijah po najnižjih premijah in pod najugodnejšimi pogoji.

Zavarovane svote se točno izplačujejo.

Pri „Avstriji“ zavarovanih je že čez **34.000** oseb za **20,501 milijonov gold.** Poroštveni zaklad iznaša **2,918 milj. gold.**

Izplačala je „Avstrija“ dozdaj že **7,444 milijonov gold.**

Vsi načini zavarovanja za slučaj smrti veljavni so za one, ki spadajo še pod vojaško dolžnost tudi za slučaj smrti v vojski ali njenih posledic, ne da bi bilo treba za to kaj doplačati.

Najvažnejše kombinacije zavarovanja na življenje so:

I. Zavarovanje za slučaj smrti: Zavarovana svota izplača se, kadarkoli se smrt pripeti.

II. Nasprotno zavarovanje pri zakonskih.

III. Zavarovanje na doživlje in ob jednem za slučaj smrti: Zavarovana svota izplača se zavarovancu pri poprej določeni starosti njemu samemu ali pa njegovim dedičem, kadarkoli bi zavarovanec poprej umrl.

Oglasila k zavarovanju sprejema ter pojasnila in tarife brezplačno daje:

Nadzorništvo „Avstrije“ v Ljubljani: Ignacij Valentincič.

Pisarna: Sv. Petra cesta št. 73. (117-1)

IV. Zavarovanje z dvakratnim izplačilom zavarovane svote: Prvič izplača se, kadar zavarovanec določeno starost doseže njemu samemu in drugič po njegovi smrti njegovim dedičem.

V. Zavarovanje rent (penzije).

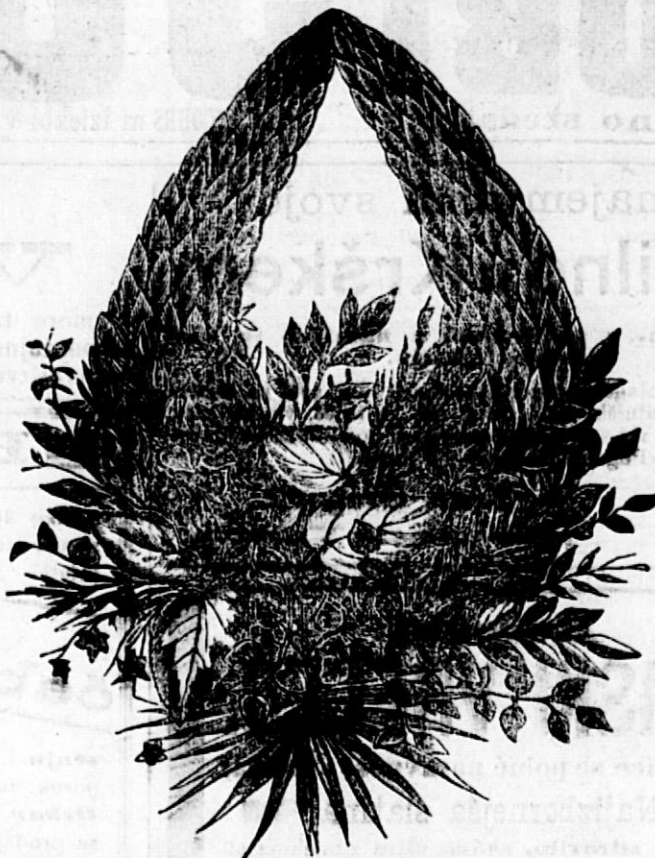
VII. Zavarovanje z izplačilom zavarovane svote o naprej določenem času.

VI. Zavarovanje na dožitje: Zavarovana svota izplača se o naprej določenem času; ako bi pa zavarovanec poprej umrl, povrnejo se vplačila s 5% obrestnimi obrestmi.

VIII. Zavarovanje dete otrokom: Zavarovana svota izplača se kadar zavarovanec določeno starost doseže. Ko bi plačnik poprej umrl, odpade daljno vplačevanje, in ko bi zavarovanec pred določeno starostjo umrl, povrne se vplačani znesek.

Alojzij Korsika v Ljubljani.

Umetno in kupéjsko vrtnarstvo.

Izdelovatelj vencev in šopkov.

Ilustrovani katalogi dobé se zastoj in franko.

Trgovina s semeni.

(67-2)

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro uplivajoče sredstvo proti kurjim očesom, žuljem, raka, plati, petah in drugim trdim praskom kože.

Dobiva se v lekarnah.

Veliko priznanih pisem je na na ogled v glavni razpošiljalnici:

L. Schwenk-a lekarna

(524) Meldling-Dunaj.

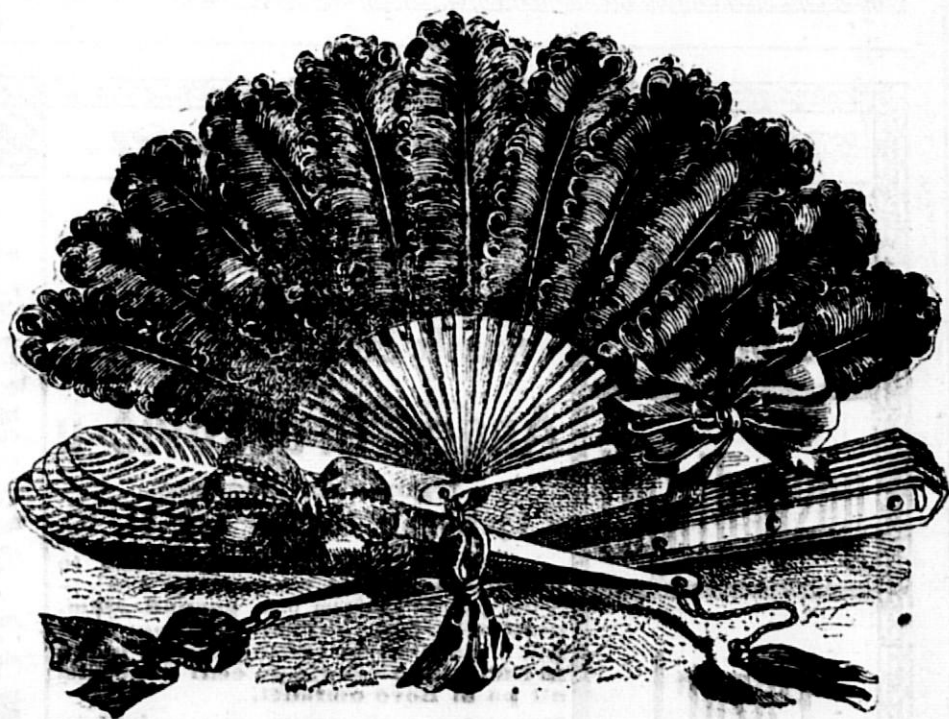
Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; torej naj se pazi in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristnega imajo v Ljubljani: J. Swoboda, U. pl. Trnkoczy, G. Piccoli, L. Grebel; v Rudolfovem S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovcu A. Egger, W. Thurnwald, J. Birnbacher; v Brezjah A. Aichinger; v Trgu na Koroskem C. Menner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Gorici G. B. Pontoni; v Wolfenbergu A. Huth; v Kranju K. Šavnik; v Radgoni C. E. Andrien; v Idriji Josip Warte; v Radovljici A. Roblek; v Celju J. Kupferschmid.

J. S. BENEDEK

v Ljubljani, na Starem trgu.

(956-13)

Pahalke za ples
Moderci za ples
Blago za ples
Rokavice za ples
Nogovice za ples
Kravate za ples
Entré za ples
Cvetke za ples
Nakit za lase za ples

35 kr. velja meter atlasa v najlepših barvah, primernih za ples 35 kr.

samo dokler je kaj zaloge.